

Trio TRE Ziemassvētki

Nav noslēpums, ka mūziķim valsts svētki, gadumija, Ziemassvētki ir ražas un pļaujas laiks. Laiks, kad grūti šajā steigā no vienas koncertzāles uz nākamo gūt mieru, nerunājot par nesteidzīgu piparkūku cepšanu kopā ar ģimeni vai laisku karstvīna baudīšanu. Ko darīt tad, ja šajā laikā esi paguvis arī piedzimt? Jāsvin dubultā, bet pa kuru laiku? Mūziķu apvienība Trio TRE, liekot lietā atjautību, plānošanas spējas, cerams arī veselo saprātu, koncertēšanu un dzimšanas dienas svinības ir apvienojuši vienā. Jautāsi, kuram ir dzimšanas diena? Tad jāsāk no “pasaules radīšanas” un jāpastāsta par Trio Tre sīkāk.

Pirms gada divas spēlēt alkstošas jaunietes - Dārta Drava un Lauma Matule nolēma, ka būtu jāizmēģina kopā radīt mūziku. Dārta lika lietā savas vijoles spēles prasmes, Laumai kokle vienmēr līdzī, abas var arī dziedāt, taču skanējums pārāk vienmuļš un koncerta programma sanāktu visai garlaicīga. Viens zvans tobrīd ne pārāk zināmam draugam Kārlim Zvejniekam, kurš labprāt ģitāru spēlē. Viens mēģinājums pēc otra un Ziemassvētku programma gatava, lai nodotu to klausītāju rokās, ausīs un acīs. Tā, pašiem nemanot, ir pagājis gads. Instrumentu klāsts izauga no diviem instrumentiem līdz septiņiem un vairāk. Vijole, kokle, ģitāra, stabule, virstoņu flauta, ģitga, pa kādai perkusijai un vienmēr līdzī esošās balsis - to visu spēlē Trio TRE dalībnieki. Ja jūs viņiem jautāsi: “Kāda žanra mūziku jūs spēlējat?” To viņiem nav vēl tik viegli atbildēt. Latviešu, norvēģu, zviedru, īru tradicionālās melodijas tiek ietērtas oriģināldarbos, kā arī radīšanas procesa laikā tapusi ne viena vien improvizācija. Šī gada laikā Trio paspējis piedalīties postfolkloras festivālā “Gaviles”, nospēlējuši piecus koncertus un negrasās apstāties, jo gads vēl nav beidzies.

Vai pamanījāt, kur tā “dzimšanas dienas” tēma slēpjas? Savu gada jubileju un Ziemassvētkus viņi svinēs uz skatuves divos koncertos. 2019. gada 18. decembrī plkst. 20:00 kafejnīcā Spiikiizi Rīgas centrā. Mājīga atmosfēra, ar karsta tēja rokās un jaunradīti skaņdarbi, kuru pamatā būs latviešu tradicionālo Ziemassvētku melodiju apdares. Savukārt, ja 18. decembrī plānoti citi darbi vai interesantāk šķiet izbraukt ārpus Rīgas, tad 20. decembrī arī plkst. 20:00 visi laipni gaidīti Babītes novada kultūrizglītības centrā “Vietvalži”, kur TRE sagatavojuši koncertu divās daļās.

Varētu teikt, ka šis būs papildinājums tam, kas skanēs Spiikiizi. Ieejas maksa "Vietvalžos" 3 eiro, bet Spiikiizi bez maksas.

Īpašais viesis abos koncertos būs perkusionists Kalvis Vītols, kurš Trio TRE skanējumu padarīs vēl dzīvīgāku un pilnīgāku. Paši dalībnieki līdz šim ir izlīdzējušies ar trīs roku pāriem un diemžēl visus instrumentus reizē spēlēt nevar. Tas bija impulss aicināt Kalvi palīgā, jo perkusiju klāsts ir iespaidīgs, sākot ar kociņiem, beidzot ar džambu un šķīvjiem, lai uzzinātu, kas pa vidu palika nenosaukts, būs jānāk uz koncertu un jāredz pašu acīm.

Iedvesmu šiem koncertiem Trio sākuši meklēt jau vasarā, kad bija nolemts, ka koncertiem būs būt, taču jau tad bija skaidrs, ka ziemas sajūta atnāks pati no sevis tikai tumšajam laikam iestājoties. Koncerta programma būs gana krāšņa un kā saka paši dalībnieki: "Mēs Ziemassvētkus svinēsim ar prieku. Būs dzirdamas gan atmiņas par vasarīgiem rītiem, gan par tumšiem un sniegotiem vakariem".

Ja katrs koncerts, kurš notiek Ziemassvētku laikā būtu Ziemassvētku eglītes rotājums, tad zaļās skujuas paliktu nesaredzamas, bet tas vien liecina par to, ka katram ir dota izvēle doties tieši sava mīļākā mūzikas žanra meklējumos. Iespējams, ka tieši Trio TRE piepildīs tavu svētku sajūtu un ziņkāri. Dosimies vērot, vērtēt un atbalstīt jaunus censoņus, lai ne tikai lasītu par viņiem, bet arī dzirdētu!

Recenzija par tradicionālās dziedāšanas grupas "Saucējas" koncertu

2019. gada 10. oktobrī LKA teātra mājā "Zirgu pasts" notika Latvijas Kultūras akadēmijas tradicionālās dziedāšanas grupas "Saucējas" koncerts "Nāk rudentīnis / Rudins īti".

Saucēju uzticīgajam klausītāju lokam pierasts, ka ansamblis koncertus rīko tikai īpašos gadījumos, kas pārsvarā ir saistīti ar jaunu albumu atklāšanām, konkrētu mūzikas tēmu prezentācijām, kur ieguldīta sistemātiska pētniecība un apgūta tradicionālās dziedāšanas stila iespējami precīza interpretācija, taču šis koncerts bija citāds. Tam par pamatu nebija jauns repertuārs, gluži otrādi - koncertā tika izpildītas "skaistākās no ansambļa repertuārā esošajām dziesmām - izcilākie paraugi un tradicionālās mūzikas pērles no katra novada", un tā tas tiešām bija. Koncerta struktūru veidoja dziesmu kopumi - dziesmas no Latgales, Kurzemes, kā arī citādi kategorizētas dziesmu saimes - Ziemassvētku dziesmas, ganu saucieni un rotāšanas/pavasara dziesmas. Šī dziesmu kategorizācija un klausītāja izglītošana ir neizpaliekoša visos Saucēju koncertos, tāpēc prieks par šādu risinājumu arī gadījumā, kad koncerta mērķis nav kādas konkrētas tradīcijas prezentācija.

Kā varēja noprast no publiskā aicinājuma uz koncertu, tā mērķis daļēji bija vākt ziedojumus topošajam mūzikas video - animācijai, kas veidojas pateicoties muzikālam kopdarbam ar etno mūzikas grupu "Oi Dipnoi" no Sicīlijas. Kopīgi iespēlētā dziesma "Maģa, maģa ābelēna" bijis spontāns projekts pagājušajā pavasarī, kad grupa "Oi Dipnoi" koncertējusi Latvijā. Ieraksts tapis speciāli etnomūzikas izlases "Sviests" astotajam izdevumam. Interesanti, ka tajā pašā 10. oktobra vakarā "Oi Dipnoi" tādā pašā nolūkā rīkoja koncertu savā zemē, veidojot tādu kā telepātisku sadziedāšanos.

Koncerta ievadvārdos grupas vadītāja Iveta Tāle jau iepriekš atvainojās par gaidāmo skanējumu - izrādās gandrīz visas dziedātājas bija saslimušas un "pazaudējušas balsi", taču tas būtiski nemainīja Saucēju skanējumu. Visas spēcīgās balsis mūsu tautas tradicionālās dziedāšanas pērlēs izskanēja skaļi un pārliecinoši.

Tika uzsvērts arī gaidāmais Saucēju solo koncerts lielākajā pasaules mūzikas forumā "Womex", kas norisinājās oktobra beigās Somijā. Šajā Zirgu pasta koncertā tika izdziedāts lielā iznāciena repertuārs, iekļaujot arī Ziemassvētku dziesmas un latviešu maskošānās tradīciju skatuvisku attēlošanu. Liels prieks par mūsu mazās Latvijas lielajām dziedātājām un šādu izdevību sevi parādīt pasaules mūzikas tirgum pasaules mūzikas forumā "Womex". Iespējams, šis bija Womex koncerta ģenerālmēģinājums tiem, kas paliks mājās un uz izstādi nedosies, bet tomēr ļoti grib dzirdēt latviešu tradicionālās mūzikas pērles Saucēju izpildījumā.

Koncerts bija lieliski strukturēts, jebkuram latviešu tradicionālās mūzikas nezinātājam viegli uztverams un izglītojošs. Repertuāra izlase izcili parādīja visu plašo latviešu tradicionālās dziedāšanas spektru, gan telpiski veidojot ganu sasaukšanās imitācijas, kad viena dziedātāja dzied uz skatuves, otra no balkona, gan izmantojot citus kreatīvus akustiskos risinājumus.

Koncerta noslēgumā grupa izpildīja plesku - tradicionālu dziesmu no Latgales, kuras laikā notiek dejošana pa apli. Bez gala skanīgi, jaudīgi un aizraujoši!